Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 189 Joi 13 Iulie 1939
12 Pagini
P I I I I

BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tarifuł poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
şi UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Administraţia

De calitatea administraţiei depinde în mare parte întreaga funcţionare a statului.

De aceea, printre preocupările cardinale din toate ţările, năzuinţa de a se asigura o cât mai bună gospodărie publică vine imediat după cele consacrate apărării naţionale. Spre a nu vorbi de cât numai de cele apropiate de România, în Italia, în 1934, în Iugoslavia, în 1929, în Polonia, în 1928, au intervenit reforme radicale în domeniul administrativ.

Noua Constituţie prevăzând reorganizarea administraţiei în cadrul pactului fundamental, ea a fost înfăptuită prin legea din 14 August 1938.

Inovaţia primarului numit, pe care am preconizat-o de multe ori pentru staţiunile balneo-climatice, a fost generalizată. In măsura în care selecţiunea şefilor administraţiunilor comunale va funcţiona exclusiv în raport cu capacitatea şi onestitatea, ideia se va dovedi mai bună şi mai oportună.

După aproape un an de aplicare se constată numeroase rezultate pozitive, cari pot servi ca elemente de apreciere despre cele viitoare.

Astfel, descentralizarea capitală prin crearea ţinutului a determinat o stimulare a sforţărilor fecunde între cele zece mari circumscripţii teritoriale.

Dacă viitoarele consilii comunale vor corespunde şi realmente, nu numai formal, aşteptărilor reformei, se va putea spera şi mai mult într'un progres, de a cărui lipsă ţara noastră s'a resimţit prea multă vreme şi cu prea multe consecinţe negative.

După lege, consiliile comunale vor trebui să cuprindă 12 membri în municipiu, 7 în reşedinţele de judeţ, 5 în oraşele celelalte, 3 în comunele rurale. Or, acestei restrângeri a numărului trebue să corespundă promovarea cât mai accentuată a calităţii, spre a se putea face faţă necesităţilor edilitare, tot mai multe şi mai grele.

O colaborare preţioasă va veni dela consilierii de drept şi anume: reprezentantul cel mai vechi al bisericii ortodoxe, sau al cultului ce formează majoritatea populaţiei locale, şi dirigintele cel mai vechi al şcoalei primare de stat, în comunele rurale; reprezentantul cel mai vechi al bisericii, medicul cel mai vechi al spitalului de stat, veterinarul cel mai înalt în grad, directorul căminului cultural, primarii comunelor suburbane, în oraşe. Criteriul vechimei sau al gradului, lipsit de aprecierile implicate de alte norme, este încă o uşă închisă preferinţelor nejustificate.

Iată dece alegerile comunale vor avea de astă dată o însemnătate mai mare decât odinioară.

Politica externă a Turciei

Expunerea d-lui Saracioglu

Ministrul de externe al Turciei, d. Saracioglu, a făcut în faţa Adunării naţionale o largă expunere asupra politicei externe turce şi asupra situaţiei internaţionale.

Expozeul d-lui Saracioglu este lipsit de orice artificiu retoric, de orice intenţie ascunsă: cu sinceritate, spunând lucrurilor pe adevăratul lor nume, ministrul de externe a arătat motivele pentru care Turcia a înţeles să se alăture Angliei şi Franţei pentru întărirea frontului păcii.

Ani îndelungaţi Turcia a căutat pacea şi întreaga ei acţiune diplomatică a urmărit să contribue la consolidarea păcii. Atât timp cât Societatea Naţiunilor permitea încă să se spere în posibilitatea menţinerii păcei pe căile prevăzute de pactul genevez, politica externă a Turciei s'a menţinut pe linia unei stricte neutralităţi. Societatea Naţiunilor însă şi-a pierdut treptat prestigiul şi Europa centrală şi orientală au fost străbătute de o gravă criză, în timpul căreia securitatea ţărilor a fost pusă în joc iar unele din ele şi-au pierdut existenţa naţională.

Faţă de această situaţie, faţă de ocuparea Albaniei, care nu poate fi motivată prin motive de ordin economic, întrucât Albania „nu este un grânar şi nu conţine nici materii prime, nici mine şi nici pământuri rodnice", Turcia a hotărît să treacă dela politica neutralităţii, care devenea astfel o negaţiune a scopului urmărit, la politica activă de contribuţie efectivă pentru întărirea frontului păcii. Scopul a rămas acelaş, s'au schimbat numai mijloacele de acţiune sau, mai precis, la situaţiuni noui se întrebuinţează mijloace noui, astfel încât, în urmărirea scopului să nu poată interveni surprize cărora, din nepregătire, să nu li se poată face faţă imediat şi cu toate forţele reunite.

Iată un mod franc de a vorbi fără reticenţe şi fără subînţelesuri.

„Politica noastră de pace — a spus d. Saracioglu — pace în ţară şi pace în lume, rămâne neschimbată, deoarece tocmai pentru a consolida pacea am aderat la frontul păcii".

Precizările d-lui Saracioglu, constitue în acelaş timp un răspuns dat acelor insinuări şi acelor versiuni cari învinuiau Turcia că, ieşind din neutralitatea ei de până acum şi aderând la frontul păcii, ar fi aderat prin aceasta la o presupusă politică de încercuire şi ar fi contravenit spiritului pactului balcanic.

„Alianţa cu Anglia — a spus ministrul de externe turc — este recomandată poporului german în cărţile fundamentale ale regimului acestei ţări. Cum se poate ca această amiciţie engleză sfătuită germanilor să fie considerată rea pentru naţiunea turcă?". Intrebarea este atât de precisă încât ea nu comportă răspunsuri lăturalnice.

Acordul anglo-turc ca şi cel franco-turc — „acorduri de lungă durată, a căror formă definitivă este fixată acum în amănunte" — sunt rezultate dintr'o identică încredere în forţele vii ale păcii, din aceiaşi concepţie asupra libertăţii şi securităţii popoarelor şi din aceiaşi dorinţă sinceră de a apăra această securitate fără de care nici o viaţă internaţională nu este posibilă.

„Ne-am găsit — a precizat d. Saracioglu — cot la cot cu Anglia şi Franţa, în momentul sancţiunilor, apoi la Montreux, mai târziu la Nyon şi în sfârşit, în faţa evenimentelor din Cehoslovacia şi a ocupării Albaniei, cele trei popoare au avut aceleaşi reacţiuni".

Deci o politică de linie dreaptă, urmărind acelaş scop, reacţionând la fel în faţa loviturilor de forţă şi hotărîtă să colaboreze cu toate mijloacele la menţinerea păcei chiar dacă pentru aceasta ar fi necesare sacrificii sângeroase. Apărarea dreptului popoarelor la viaţă liberă, apărarea securităţii ţărilor contra agresiunilor este, în nobila concepţiune a poporului turc, o înaltă datorie şi, d. Saracioglu a ţinut să afirme, în mod public şi solemn, că Turcia înţelege să-şi îndeplinească aceste datorii cu hotărîre şi cu sfinţenie.

Dar, aceasta nu înseamnă că Turcia ar nutri sentimente dusmănoase faţă de vreo altă ţară sau grup de ţări. Dimpotrivă, ea e gata să întreţie relaţiuni normale cu toate ţările.

„Aderând la frontul păcii — a spus d. Saracioglu — cum nu aveam nici un alt scop decât consolidarea păcei, suntem hotărîţi să continuăm relaţiile noastre normale cu toate ţările, inclusiv Germania şi Italia. Dorim ca schimburile noastre împreună cu relaţiile culturale şi în general raporturile de amiciţie să continue ca şi în trecut".

Este deci evident că politica externă a Turciei corespunde în totul concepţiei pe care toate popoarele cu adevărat pacinice o au despre condiţiile şi exigenţele unei temeinice colaborări internaţionale. Ea este în deplin acord cu politica Înţelegerii Balcanice, pe aceeaşi linie cu politica de securitate a tuturor statelor mici, şi mijlocii, hotărîte să-şi apere integritatea teritorială, într'un cuvânt o politică pacifică dar realistă şi deci hotărîtă şi activă.

„Politica noastră — a încheiat d. Saracioglu expozeul d-sale — este aceea a păcii pentru noi şi pentru toţi. Repet că suntem legaţi de pace prin toate fibrele noastre, dar de o pace care să ne garanteze fericirea, securitatea şi să menţină neatinse angajamentele de care sunt legate fericirea şi securitatea aceasta".

In situaţia actuală internaţională, în atmosfera încărcată de azi, discursul d-lui Saracioglu este o reală contribuţie la acţiunea internaţională pentru menţinerea şi consolidarea păcii.

Aspect din grădina Palatului regal din Balcic

Ciocniri de trenuri în Germania

Mannheim, 10 (Rador). — **Două trenuri s'au ciocnit pe linia Mannheim—Heidelberg, la o curbă a căei ferate, la ieşirea dintr'un tunel.**

Au fost răniţe 23 persoane.

——xxo●oxx——

D. ROOSEVELT, mulţumit că Senatul i-a reînoit puterile financiare

——xxo●oxx——

Autocare în flăcări

INTRE MARSILIA ŞI AUBAGNE: ZECE MORŢI, NUMEROŞI RANIŢI

Marsilia, 10 (Rador). — **Un autocar, care transporta călători între Marsilia şi Aubagne, a luat foc pe când trecea prin faţa jandarmeriei din localitatea Roquevaire.**

Primele informaţiuni lăsau să se creadă că ar fi vorba de 20 de răniţi.

După efectuarea lucrărilor de salvare, s'a stabilit că numărul morţilor este de şapte. Alte şapte persoane au fost rănite, iar restul de 12 călători au scăpat teferi.

*

Paris, 10 (Rador). — *Bilanţul definitiv al incendierii unui autocar în localitatea Roquevaire este de zece morţi, dintre care nouă au putut fi identificaţi.*

IN SCOŢIA: 3 MORŢI ŞI 10 RANIŢI

Londra, 10 (Rador). — *Un autocar, care transporta 32 de persoane la Carlisle, în Scoţia, a luat foc din cauză că s'a ciocnit, în apropiere de Galgate, cu un autocamion.*

Trei pasageri au murit. Cadavrele lor n'au putut fi încă identificate.

Alţi zece pasageri au fost gravi răniţi. Starea lor este critică.

STILUL VIEŢII BRITANICE

de H. IONESCU

Particularităţile sufleteşti şi temperamentale ale insularului britanic se reflectă până şi în structura ideilor şi a instituţiunilor, care, până nu de mult formau patrimoniul comun al popoarelor.

ŢARA LIBERTAŢILOR

Aşa, Anglia a rămas până în zilele noastre ţara clasică a libertăţilor, ţara regimului democratic şi parlamentar. Dar, dela început cu marca specifică a spiritului şi caracterului britanic. In Anglia te bucuri de toate libertăţile, afară de aceea de a stingheri libertăţile altora. Orice profesie de credinţă şi orice nemulţumire — împotriva oricui — poate fi exprimată şi tribunale populare, sub cerul liber din Hyde Park şi-au păstrat până azi funcţiunea şi semnificaţia. Oratori desprinşi din mulţime ocupă aceste tribune în orele când afluenţa e mai mare, atacând cele mai variate şi mai neaşteptate teme. Unul susţine un curent religios nou, altul face propagandă pentru înrolare în armata teritorială, al treilea îşi varsă focul împotriva autorităţii care l'a licenţiat din serviciu. Şi nu lipsesc nici agitatori comunişti — e adevărat, foarte rari — carl, sub privirile strict tolerante ale policemenilor, atacă ordinea socială şi de stat, propovăduind fericiri himerice şi schimbând formele de guvernământ, cum ai schimba nasturii dela haină.

Numai că de multă vreme marfa acestor agitatori nu mai are căutare nici chiar la bursa demosteniană din Hyde Park. E o marfă căzută în rebut —, iar profesiunea însăşi a devenit foarte incomodă, de îndată ce după fiecare tentativă de oratorie revoluţionară, publicul începe revoluţia chiar cu propovăduitorii ei, încât, dacă le-ar lipsi asistenţa salvatoare a poliţiei în momentul critic, Dumnezeu ştie pe ce lumi noui s'ar trezi culegând fericirile propovăduite...

Adevărul e că la englezi principiul libertăţilor rămânând până azi sacru şi inviolabil, exerciţiul lui este supus totuşi acelei disciplini tradiţional britance de „self-control" şi „self-government", care îţi fixează dela sine limitele, pe care raţiunea morală publică sau interesul general te împiedecă a le depăşi.

In chestiunile atât de delicate din domeniul politicei externe, „Foreign Office" nu se sfieşte să ţie la curent pe reprezentanţii presei cu mersul evenimentelor, comunicându-le zilnic ştirile în forma lor perfect exactă, fără nicio învăluire şi fără nicio reticenţă. Odată în posesiunea ştirii, conştiinţa englezului birue pe a profesionistului, care foloseşte numai ce crede util sau nevătămător interesului general din informaţiile ce i se dau.

PARLAMENTUL ENGLEZ

Viaţa lor parlamentară este

(Continuare in pag. 2-a)

Un ideal naţional... foarte elastic

de N. BATZARIA

Rândurile de faţă sunt o completare a articolului „Câteva adevăruri istorice", apărut în „Universul" de Duminică.

Să mi se îngădue să evoc două amintiri.

Se ştie că în decursul primului război balcanic armata bulgară ajunsese aproape de porţile Constantinopolului. Guvernul turc, prezidat în vremea aceea de bătrânul Kiamil Paşa, socotit ca adversar politic al junilor turci, era aşa de convins că bulgarii vor intra în Constantinopol, încât răposatul Noradunghiam efendi, pe atunci ministru de externe, chemând pe câţiva ziarişti, le dăduse ca îndrumare să scrie o serie de articole, în care să atragă atenţia Marilor Puteri asupra primejdiei ce ar prezenta pentru viaţa populaţiei intrarea în massă a trupelor bulgare, care erau atinse de holeră.

„Cereţi, recomanda el, ca să nu intre decât detaşamente răzleţe, alese cu grije printre acelea, care nu sunt contaminate de holeră".

Insă holera şi apărarea disperată a Turcilor, ale căror trupe nu erau mai puţin decimate de straşnica boală, a scăpat Constantinopolul de ocupaţia bulgarilor.

Faptul acesta nu împiedecă adevărul, că bulgarii ţineau să intre în fosta Capitală a Turciei, nu pentru a-şi asigura un succes militar şi a grăbi sfârşitul operaţiilor războinice, ci pentru a se stabili acolo în mod definitiv.

Işi făuriseră pe loc un nou ideal naţional, a cărui înfăptuire implica şi ocuparea Constantinopolului. Aveau chiar gata o mare cruce de aur, ca să o pună pe turla moscheici „Sfânta Sofia", fosta biserică zidită de împăratul Justinian.

A doua amintire. In Mai 1913, mă găseam la Londra în calitate de delegat al Turciei la conferinţa de pace balcanică. A fost o ocazie ca, între altele, să aflu că bulgari înţelegeau să nu lase aliaţilor lor de atunci — sârbii, grecii şi muntenegrenii — decât beneficiul moral al victoriei şi câteva firămituri din întinsele teritorii cucerite dela turci, adică aproape din întreaga Turcie europeană.

Socotiseră că este prilejul să mai întidă „idealul lor naţional", cuprinzând în veleităţile lor de stăpânire teritorii, la care nu se gândiseră până atunci şi nici n'aveau dreptul să se gândească. Ba în intenţia lor era să prefacă şi Albania într'un fel de stat vasal, în fruntea căruia să fie pus un prinţ bulgar.

Această nestăpânită lăcomie a fost chiar cauza celui de-al doilea război balcanic, provocat tot de dânşii.

(Continuare in pag. 2-a)

D. CHAMBERLAIN

DESPRE PROBLEMA DANZIGULUI

Londra, 10 (Rador). — **In şedinţa de Luni a Camerei Comunelor, d. Neville Chamberlain a făcut o importantă declaraţie cu privire la Danzig.**

Primul ministru a declarat că recentele evenimente dela Danzig au făcut să se nască temerea că există o intenţiune de a se reglementa viitorul statut al Oraţului Liber printr'o acţiune unilaterală, „pe sub mână".

D. Chamberlain a adăugat: „Dacă urmarea evenimentelor ar fi să confirme această ipoteză veţi înţelege că problema n'ar putea fi socotită ca o afacere pur locală, care ar atinge drepturile şi libertăţile Danzigului, ci ar ridica imediat chestiuni mult mai grave, care

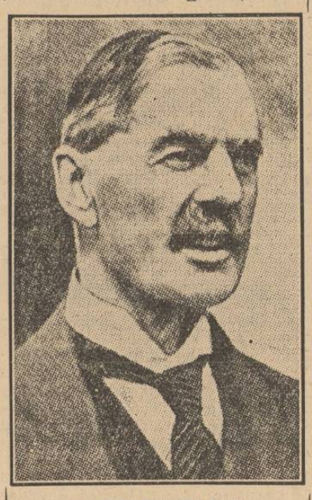

D. CHAMBERLAIN

ating existenţa naţională şi independenţa Poloniei.

Am făgăduit asistenţa noastră Poloniei în cazul când independenţa sa ar fi clar ameninţată şi în cazul când această ţară ar considera ca fiind de importanţă vitală să reziste unei atare ameninţări cu toate forţele sale naţionale. Suntem ferm hotărîţi să executăm acest angajament.

Am spus-o, deşi statutul actual nu este fundamental nici nedrept, nici ilogic, că el este susceptibil de a fi îmbunătăţit. Se poate ca într'o atmosferă mai limpede posibilitatea de a i se aduce îmbunătăţiri să fie discutată. Guvernul Marei Britanii îşi dă seama că recentele evenimente dela Danzig au turburat încrederea şi au făcut dificil în ceasul de faţă să se găsească o atmosferă în care sfaturile înţelepte să poată prevala.

In prezenţa acestei situaţii, guvernul polon a rămas calm, iar guvernul britanic speră că Danzigul va şti să dovedească încăodată că diferite naţionalităţi pot colabora atunci când adevăratele lor interese coincid.

Intre timp, vreau să cred că toate părţile interesate îşi vor face cunoscută şi vor arăta voinţa lor de a împiedeca ca orice incident referitor la Danzig să ia astfel de proporţii încât să constitue o ameninţare pentru pacea Europei".

Primul ministru a precizat că nu este adevărat că Anglia a încurajat Polonia la intransigenţă. In adevăr, măsurile de apărare luate de Polonia s'au produs la 23 Martie, răspunsul polon la Berlin a fost trimis la 26 Martie, iar garanţia dată de Marea Britanie Poloniei este din 31 Martie.

*

Londra, 10 (Rador). — **„Times" afirmă că textul declaraţiilor a fost supus guvernelor francez şi polonez care l'au aprobat fără rezerve. Guvernul britanic admite că polonezii sunt îndreptăţiţi a considera ori ce atingere adusă drepturilor lor la Danzig ca o ameninţare a independenţei Poloniei. Ca atare, ea ar face să intre imediat în vigoare asigurarea de asistenţă.**

(Citiţi la Ultima Oră ecoul pe care l-a avut discursul d-lui Chamberlain în celelalte state)

Suveranul Italiei,

regele Bulgariei şi generalul Franco vor vizita la toamnă pe cancelarul Hitler

Berlin, 10 (Rador). — **Svonurile răspândite cu privire la o eventuală călătorie a generalului Franco la Berchtesgaden par să fie lipsite de temeiu.**

In cercurile autorizate germane se declară că ştirile privitoare la o astfel de vizită sunt cu totul neadevărate.

Se ştie că după programul viitoarelor recepţii prevăzute, generalul Franco ar urma să facă o vizită d-lui Hitler, însă la sfârşitul lunii Septembrie.

Sunt deasemeni aşteptaţi regele Victor Emanuel şi regele Boris al Bulgariei, dar vizitele acestor suverani vor fi făcute la toamnă, iar datele lor n'au fost încă stabilite.

Calităţile marinei franceze

Paris, 10 (Rador). — Intr'un discurs rostit Luni la Paris, d. Campinchi ministrul marinei militare, a făcut elogiul marinei franceze, care — a spus el —, la un tonaj egal, este cea mai bună linie din lume.

Citând crucişătorul „Dunkerque" care poate naviga cu 31 de noduri pe oră şi submarinul „Surcouf", ministrul a enumerat calităţile acestor două unităţi, cari „sunt superioare celora pe care le posedă cele trei mari flote mondiale".

In încheiere, d. Campinchi a afirmat că marina franceză este un element esenţial de pace.

Războiul chino-japonez

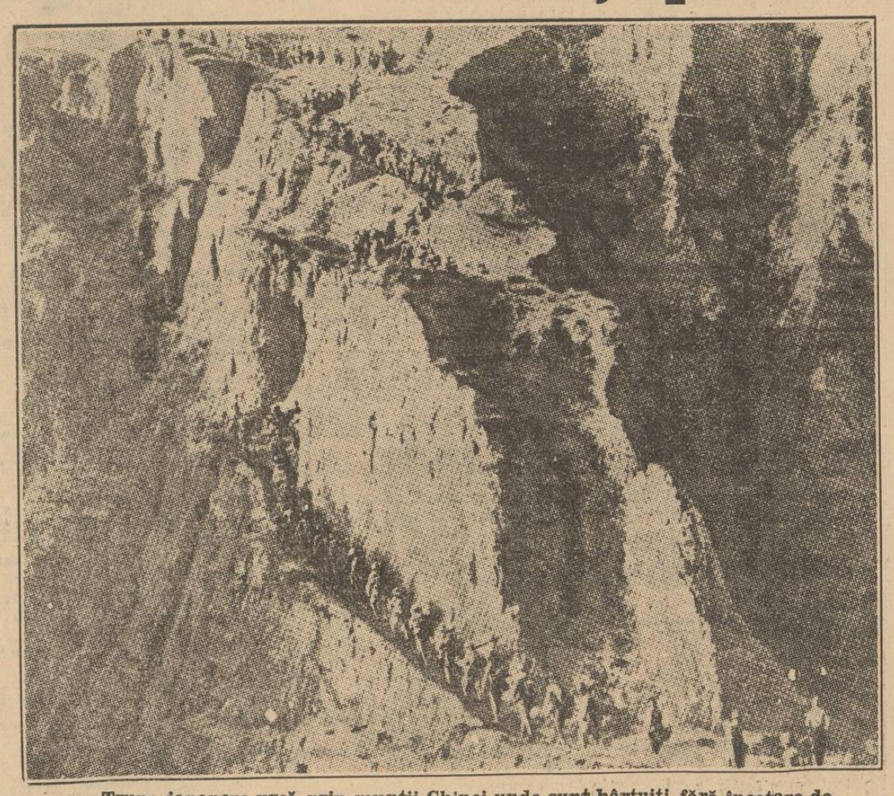

Trupe japoneze urcă prin munţii Chinei unde sunt hărţuiţi fără încetare de francţirori chineji

Pedeapsa capitală în Italia

pentru contrabandă de devize

Roma, 10 (Rador). — Pe biroul Camerei fasciilor şi corporaţiilor a fost depus proectul de lege care institue pedeapsa cu moartea pentru cazurile grave de „contrabandă de devize".

Potrivit textului acestui proect se prevede pedeapsa cu moartea pentru acei cari ar lucra din îndemn străin, „cu scopul de a dăuna grav economia italiană".

Muncitorii greci cari ne vizitează Capitala, depun o coroană pe mormântul eroului necunoscut din Parcul Carol